

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

**Predmet: Predlog prijave doktorske disertacije
i sastava komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije**

Komisija za doktorske studije Filološkog fakulteta Vijeću predlaže da usvoji predlog prijave doktorske disertacije *Frazeologizmi u tetralogiji Mihaila Lalića*, kandidatkinje mr **Radmila Vukčević**, i predlog Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije, odnosno odbranu polaznih istraživanja, u sastavu:

1. doc. dr Nataša Jovović, Univerzitet Crne Gore, mentorka;
2. prof. dr Rajka Glušica, Univerzitet Crne Gore, članica komisije;
3. prof. dr Zorica Radulović, Univerzitet Crne Gore, članica komisije.

Predsjednica Komisije za doktorske studije

Prof. dr Milica Vuković Stamatović

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Radmila Vukčević
Fakultet	Filološki fakultet
Studijski program	Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti
Broj indeksa	8/22
Ime i prezime roditelja	Dejan Vukčević
Datum i mjesto rođenja	30. 6. 1997.
Adresa prebivališta	Tomića uba 55, Golubovci
Telefon	069 581 346
E-mail	radminav9@gmail.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<p>Doktorske studije, Filološki fakultet Nikšić, Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti</p> <p>Magistarske studije, Filološki fakultet Nikšić, Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, 2022. Srednja ocjena A (10).</p> <p>Specijalističke studije, Filološki fakultet Nikšić, Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, 2020. Srednja ocjena A (9,93).</p> <p>Osnovne studije, Filološki fakultet Nikšić, Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, 2019. Srednja ocjena A (9,82).</p> <p>Srednja ekomska škola „Mirko Vešović“, Podgorica, 2016. Nositelj diplome „Luča“.</p> <p>Osnovna škola „Milan Vukotić“, Golubovci, 2012. Nositelj diplome „Luča“.</p>
Radno iskustvo	<p>Osnovna škola „Milan Vukotić“, Golubovci, od decembra 2021, radno mjesto bibliotekarke.</p> <p>Osnovna škola „Jugoslavija“, Bar, novembar-decembar 2021, radno mjesto nastavnice CSBH jezika i književnosti.</p> <p>Osnovna škola „Milan Vukotić“, Golubovci, januar-oktobar 2021, pripravnički staž.</p>
Popis radova	/
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Frazeologizmi u tetralogiji Mihaila Lalića
Na engleskom jeziku	Phraseologisms in Mihailo Lalić's tetralogy
Obrazloženje teme	

Djelo Mihaila Lalića (1935–1922), jednog od najznačajnijih južnoslovenskih književnih stvaralaca druge polovine XX vijeka, predmet je interesovanja brojnih monografija i naučnih radova, prvenstveno iz ugla književne kritike, a onda i s aspekta jezika, uglavnom sa stanovišta – sintakse, semantike i stilistike. Budući da do sada nije napisana nijedna iscrpna studija o frazeološkom sloju Lalićevog jezika, naše proučavanje biće usmjereno upravo ka ovom nedovoljno istraženom jezičkom nivou Lalićevog književnog opusa.

Klasifikacija i analiza ustaljenih jezičkih spojeva jedinstvenog značenja obuhvatiće, pored onih zastupljenih u frazeološkim rječnicima, i one koju su karakteristični za određeno govorno područje, kao odraz kulturološkog konteksta u kojem nastaju. U istraživačkom korpusu, izdvojićemo frazeologizme tipične i/ili netipične za crnogorsko govorno područje. Spektar frazeologizama u književnom tekstu čine i oni koji su jedinstveni, a to su specifični Lalićevi frazeologizmi.

Istraživački korpus čine četiri romana iz treće faze stvaralaštva, a to su: *Ratna sreća*, *Zatočnici*, *Dokle gora zazeleni* i *Gledajući dolje na drumove*.

Pregled istraživanja

Prvo detaljno istraživanje o jeziku i stilu Mihaila Lalića dao je Milorad Čorac u monografiji objavljenoj 1968. godine.

Drugi sveobuhvatni pristup jeziku ovog autora dala je Nataša Jovović u doktorskoj disertaciji *Sintaksičko-stilske osobenosti romana Mihaila Lalića* (2015), gdje pristupa djelima pomenutog autora iz ugla sintaksičko-stilske analize. Na korpusu sačinjenom od pet romana koji pripadaju različitim fazama Lalićevog stvaralaštva, autorka je proučavala značenje i funkciju različitih padeža i prijedloško-padežnih konstrukcija, temporalnu organizaciju teksta i analizu zastupljenih glagolskih oblika, sintaksičko-stilsku analizu složenih rečenica i lingvostilističke osobenosti tekstova (specifičnost reda riječi, metaforičnost naslova, metatekstualne veze i sl.).

Ista autorka se i u drugim radovima bavila tematikom Lalićevog jezika, i to dominantno iz ugla sintakse i stilistike.

U radu *Semantička kategorija vokativnosti u Lalićevim romanima Svadba i Ratna sreća* (2012) obrađuje vokativne konstrukcije, a osim s aspekta sintaksičke analize, radu pristupa i iz ugla stilistike i semantike.

U radu *Preteritalni glagolski oblici u romanima Mihaila Lalića* (2014) proučava stilističko-stilske osobenosti perfekta, aorista, imperfekta i pluskvamperfekta.

Rad *Stilska obilježenost narativnog prezenta u djelima Mihaila Lalića* (2015) osvjetljava jezik ovog autora iz ugla sintakse i stilistike, govoreći podrobno o njegovoj slikovitosti i izražajnosti.

Nataša Jovović se u radu *Sintaksičko-semantičke odlike apelativnog, subjekatskog i predikatskog nominativa u romanima Mihaila Lalića* (2015) bazira na sintaksičko-semantičkim i stilskim osobenostima u Lalićevim romanima. Nominativ se kod Lalića koristi kao stilsko sredstvo. Tome najbolje svjedoči autorovo mijenjanje naslova pojedinih poglavlja, a sve u cilju stvaranja verzije koja će na što adekvatniji način poslati ekspresivnu poruku i privući pažnju čitalaca.

Rad iste autorka, *Neke osobitosti reda riječi u romanima Mihaila Lalića* (2019), govori o specifičnostima upotrebe reda riječi u odabranim romanima. Predmet analize su pojave poput inverzije, parenteze, anastrofe i hijastičkih struktura.

Jezikom Mihaila Lalića su se bavili i drugi autori:

Nenad Vuković je proučavao sistem imena kroz rad *Simbolika Lalićeva onomastikona u 'Lelejskoj gori'* (2008).

Rajka Glušica analizira toponime u radu *Simbolika toponima u 'Lelejskoj gori'* (2008). Zaključuje da su sva imena upotrijebljena u romanu izrazito motivisana. S posebnom pažnjom analizira toponim koji je u samom naslovu djela i utvrđuje njegovu etimologiju.

Zorica Radulović u radu *Stilematičnost i stilogenost izraza u trilogiji Mihaila Lalića* (2014), bavi se proučavanjem stilskih figura, tretirajući ih kao najupečatljivije postupke kojima autor oblikuje jezički izraz.

Rajka Glušica u radu *Govorna karakterizacija likova u prozi Mihaila Lalića* (2014) proučava upotrebu standardnog idioma u frazeologiji likova na korpusu djela iz različitih faza Lalićevog stvaralaštva.

Iz oblasti frazeologije urađena je doktorska disertacija *Frazeologija 'Gorskog vijenca'* (2010), autorke Ane Pejanović. Analiziraju se frazeološki izrazi, razvrstavaju se prema strukturalnim, semantičkim i funkcionalnim obilježjima u kategorije: stalni epiteti, ustaljena poređenja, idiomi, poslovice, izreke, kletve, zakletve i izreke. Frazeologizme autorka analizira sa semantičko-kulturološkog aspekta, posebno se osvrćući na one koji u najvećoj mjeri odslikavaju kulturu naroda. Posebno ističe *autorske transformacije* koje se vrše na nivou frazeoloških jedinica, a odraz su njegoševski specifično sažetog, zgasnutog izraza.

Ista autorka je proučavala frazeologizme u Njegoševom djelu *Šćepan Mali* (2021). Analizom je utvrđeno postojanje svih frazeoloških žanrova koji su zabilježeni i u *Gorskom vijencu*.

Frazeološkom terminologijom se bavila Milena Burić u radu *Pojmovno-terminološka nesaglasja u frazeologiji* (2009). Istiće da u lingvističkoj literaturi egzistira čak petnaest paralelnih naziva za jedan isti pojam, navodeći termine koje biraju autori značajni za oblast frazeologije (Matešić, Stevanović, Fink-Arsovski, Mršević-Radović, Pejanović, Menac i dr.).

Rajka Glušica u radu *Somatski frazeologizmi sa sastavnicom glava u 'Gorskom vijencu'* (2010) analizira frazeologizme sa strukturnog, sintaksičkog i semantičkog aspekta. Kod Njegoša je primjećena česta upotreba specifičnih frazeologizama, tipičnih za njegov književnojezički izraz. Neki od njih su: *poginuti s glave, na glavu poginuti, miriti glave* itd.

Jelena Bašanović-Čečović u radu *Frazeološke konstrukcije i njihova stilogenost u jeziku crnogorske literarne tradicije (na primjerima iz jezika Janka Đonovića)* (2014) analizira slojevite frazeološke konstrukcije u jeziku pomenutog pisca. I ovdje je primjećena autorova sloboda kod formiranja sopstvenih oblika frazeologizama, što ulazi u karakteristiku ličnog stila.

Danijela Radojević se u radu *Strukturno-semantičke odlike frazeoloških jedinica i njihova stilogenost u jeziku Nikole Lopičića* (2015) bavila analizom strukturnih tipova frazeoloških jedinica i njihovom semantičkom interpretacijom u djelima Nikole Lopičića. Zastupljene frazeološke konstrukcije su najvećim dijelom preuzete iz narodnih govora, a pojedine su plod piščeve lične modifikacije i predstavljaju odliku njegovog stila.

Frazeologijom se bavila i Nataša Jovović u radu *Kletva u Njegoševom 'Gorskom vijencu'* (2019), analizirajući kletve, kao frazeološke konstrukcije u širem smislu. Autorka u djelu pronalazi ukupno 181 stih u kojem je zastupljena kletva, a od toga njih 25 imaju frazeološki karakter.

Navećemo i neka frazeološka istraživanja nastala van našeg govornog područja.

Rita Simpson i Dašian Mendis u radu *A Corpus-Based Study od Idioms in Academics Speech* (2003), proučavaju frazeologizme u akademskom diskursu, oslanjajući se na korpus od 1,7 miliona riječi.

Gabrijela Nap u postdoktorskoj tezi *Idioms and Fixed Expressions in English Language Study before 1800* (2004), iznosi prvo kritičko ispitivanje konteksta i načina na koji su

sakupljeni i analizirani frazeologizmi na engleskom govornom području između 1440. i 1800. godine.

Pregled aktuelnih istraživanja frazeologije iz različitih perspektiva: teorijske, deskriptivne, kontrastivne, kulturološke i leksikografske dostupan je u zborniku *Phraseology – an interdisciplinary perspective* (2008), čiji su urednici Silvani Grejndžer i Fani Monier. Jedan od značajnijih jestе rad *Cross-linguistics phraseological studies*, belgijskog istraživačа Žana Pjera Kolsona, u kom se proučava međujezičko istraživanje frazeologije – od jednostavnog poređenja do sistematskog proučavanja fraza na različitim jezicima.

Irina Zikova u radu *Linguo-cultural studies of phraseologisms in Russia: past and present* (2016) proučava istoriju lingvokulturoloških istraživanja u okviru ruske frazeološke tradicije (koja datira od 18. vijeka). Ista autorka u monografiji *Konceptosfera kulture i frazeologija* (2019) daje uvid u istorijski razvoj frazeologije s posebnim naglaskom na kognitivnoj frazeologiji.

Tereza Espinak i Žan Metju u radu *Idioms and Phraseology* (2019), pored teorijskog aspekta, pristupaju proučavanju frazeologizama i iz leksikografske, psiholingvističke i neurolingvističke perspektive.

Erika Ateli, Kristin Konekni i Stefano Lusito u knjizi *Dialektale und zweisprachige Phraseographie* (2023) posebno su se posvetili frazeografiji, poddisciplini frazeologije i leksikografiji, koja se bavi uključivanjem fraza u frazeološke rječnike.

Cilj i hipoteze

Cilj istraživanja jeste klasifikacija i semantičko-sintaksička i stilска analiza frazeologizama Lalićeve tetralogije.

Težnja ka cjelovitom pristupu Lalićevom djelu iz ugla frazeologije proizlazi iz težnje da se osvijetli jezik najznačajnijeg crnogorskog književnika druge polovine XX vijeka i sa frazeološkog aspekta.

Namjera ovog rada jeste i da kroz analizu frazeologizama zastupljenih u ispitivanom književnom tekstu, istovremeno steknemo uvid u korpus frazeologizama koji egzistiraju na crnogradskom govornom području. Iz ovog cilja proizlazi još jedan, a to je stvaranje temelja za formiranje budućeg rječnika frazeologizama crnogorskog jezika.

Osnovne hipoteze su:

1. U Lalićevim djelima je veoma frekventna upotreba frazeologizama različite strukture i značenja.
2. Najveći broj frazeologizama pripada grupi globalnih, a zastupljeni su i komponentni frazeologizmi.
3. Neki frazeologizmi su svojstveni samo Laliću, tzv. *autorski frazeologizmi*, i odlika su Lalićevog stila.

Materijali, metode i plan istraživanja

Lalićeva tetralogija, koju čine romani *Ratna sreća* (1973), *Zatočnici* (1976), *Dokle gora zazeleni* (1982) i *Gledajući dolje na drumove* (1985), sa jedinstvenim glavnim junakom, nezasluženo je u sjenci trilogije od strane književne kritike. Ovaj korpus smatramo pogodnim za detaljan pristup sa aspekta jednog dijela nauke o jeziku – frazeologije, jer pripada Lalićevoj zreloj stvaralačkoj fazi u kojoj njegov jezik i stil doživljavaju neophodne promjene – likovi dobijaju svoju autentičnu govornu karakterizaciju, upotrebljava se narodni, dijalekatski izraz, a to omogućava sagledavanje socio-kulturološkog konteksta vezanog za crnogorski hronotop u kojem njegovi junaci egzistiraju.

Naš istraživački korpus se sastoji od ukupno 1599 stranica i obuhvata sljedeća izdanja:

1. *Ratna sreća*, Beograd: Nolit, 1973.
2. *Zatočnici: druga sveska memoara i dnevnika Peja Grujovića*, Beograd: Nolit, 1976.
3. *Dokle gora zazeleni: treća sveska memoara i dnevnika Peja Grujovića*, Beograd: Nolit, 1982.
4. *Gledajući dolje na drumove: četvrta sveska memoara i dnevnika Peja Grujovića*, Beograd: Nolit; Titograd: Pobjeda, 1985.

Mjesto frazeologije u sistemu jezičkih disciplina nije jasno definisano. Mišljenje lingvista o njenom statusu je binarno: jedni je smatralju samostalnom disciplinom, a drugi poddisciplinom leksikologije. O takvim mijenjama na polju predmeta proučavanja u lingvistci govori Rajna Dragičević (2010: 7–9), ističući tri paradigmе: komparativno-istorijsku, sistemsko-struktturnu i antropicentričku. Krajem XX vijeka, kada započinje antropicentički pristup jeziku i uviđanje međusobnog uticaja na relaciji jezik–čovjek, stvara se plodno tlo za razvoj jezičkih oblasti koje na specifičan način konceptualizuju jezičku stvarnost – leksikologija, lingvokulturologija, leksikografija, frazeologija, konceptualna metafora.

Bliska povezanost i međuzavisnost frazeologije sa drugim disciplinama, evidentna je i prilikom odabira metoda uz pomoć kojih ćemo pristupiti temi.

Počećemo od osnovnih metoda – indukcije i dedukcije, uz pomoć kojih ćemo na osnovu podataka iz korpusa donositi zaključke o njihovom funkcionalisanju u različitim smjerovima i obrnuto – od opših stavova o frazeologizmima ćemo doći do zaključaka o konkretnim frazeologizmima u Lalićevom djelu. Analitičko-sintetička metoda je takođe nezaobilazna u svakom istraživanju. Analizu ćemo iskoristiti kod strukturne klasifikacije frazeologizama, da bismo konkretno uvidjeli od kojih djelova i na koji način su sastavljeni, zatim kod semantičke i funkcionalne analize frazeologizama, čime ćemo otkrivati njihovo značenje i položaj u okviru rečenice. Sintetička metoda je u osnovi samog frazeologizma, koji predstavlja jedinstvenu konstrukciju sastavljenu od (uglavnom) većeg broja riječi, pa se tumače sintetisano, u cjelini. Metod konkretizacije ćemo koristiti u teorijskom dijelu stvaranja opšte slike o funkcionalisanju frazeologizama u jeziku Mihaila Lalića. Koristićemo i metod klasifikacije, kao bismo frazeologizme klasifikovali u kategorije prema različitim kriterijumima (klasifikacija prema porijeklu, prema strukturalnim osobinama, prema stilskim osobenostima itd.)

Od opštenaučnih metoda koristićemo statistički (lingvostatistički) metod kako bismo kvantitativno izrazili stepen zastupljenosti frazeologizama u Lalićevom jeziku i komparativnu metodu pri poređenju Lalićevih frazeologizama sa frazeologizmima drugih crnogorskih autora.

Metod semantičkih polja biće značajan u dijelu klasifikacije frazeologizama prema dominantnom pojmu kom pripadaju ili koji opisuju, posebno pri analizi frazeologizama koji funkcionišu kao konceptualne metafore. S obzirom na prirodu frazeologizma, kao konstrukcije koja ne daje sliku samo o jezičkom funkcionalisanju već sveukupnom društveno-socijalnom kontekstu i statusu govornika, iskoristićemo psiholingvističku metodu, kako bismo rekonstruisali duhovu kulturu i mentalitet govornika na osnovu jezičke građe.

Plan istraživanja obuhvata sljedeće faze:

Pravljenje korpusa frazeologizama u Lalićevoj tetralogiji;

Strukturalna analiza frazeologizama;

Sintaksička analiza frazeologizama;

Semantička analiza frazeologizama;

Funkcionalna analiza frazeologizama;

Socio-kulturološki aspekt frazeologizama;

Donošenje zaključaka o strukturi i značenju frazeologizama u Lalićevim djelima.

Očekivani naučni doprinos

Frazeologija je u dosadašnjim istraživanjima svoj doprinos pružila u proučavanju jezika brojnih crnogorskih književnika – Petra II Petrovića Njegoša, Čeda Vukovića, Nikole Lopičića, Janka Đonovića i drugih.

Djela Mihaila Lalića, kao jednog od najznačajnijih crnogorskih književnih stvaralaca druge polovine XX vijeka, predmet su istraživanja brojnih naučnih radova i monografija, do te mјere da je nastala posebna naučna oblast posvećena samo ovom piscu – lalićologija. Buduća istraživanja usmjerena ka onim, do sada neistraženim aspektima Lalićevog jezika, pružaju doprinos razvoju lalićologije ali i lingvistike u cijelini. Konkretan doprinos ogleda se i u prikupljanju korisne jezičke građe za izradu rječnika frazeologizama crnogorskog jezika.

Spisak objavljenih radova kandidata

/

Popis literature

Autelli, E., Konency, C. & Lusito, S. (2023). *Dialektale und zweisprachige Phraseographie*. Edition: Julius Groos im Stauffenburg Verlag.

Bašanović-Čečović, J. (2014). „Frazeološke konstrukcije i njihova stilogenost u jeziku crnogorske literarne tradicije (na primjerima iz jezika Janka Đonovića)“, u *Primijenjena lingvistika u fokusu*, zbornik radova sa Treće konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore. Podgorica: Društvo za primjenjenu lingvistiku Crne Gore i Institut za strane jezike Univerziteta Crne Gore, str. 45–57.

Burić, M. (2009). „Pojmovno-terminološka nesaglasja u frazeologiji“, u *Glasnik Odjeljenja umjetnosti*, knj. 27. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, str. 103–111.

Colson, J. P. (2008). „Cross-linguistics phraseological studies: An overview“, in book *Phraseology. An interdisciplinary perspective*. Publisher: John Benjamins. Editors: Sylviane Grange and Fanny Meunier. pp. 191–206.

Ćorac, M. (1968). *Jezik i stil Mihaila Lalića*. Priština: Filozofski fakultet

Dragičević, R. (2010). *Verbalne asocijacije kroz srpski jezik i kulturu*. Beograd: Društvo za srpski jezik i književnost Srbije

Espinak, T. & Mateu, J. (2019). *Idioms and Phraseology*. preuzeto 1.7. 2023. u 15. 15 h
<https://oxfordre.com/linguistics/display/10.1093/acrefore/9780199384655.001.0001/acrefore-9780199384655-e-51>

Glušica, R. (2008). „Simbolika toponima u *Lelejskoj gori*“, u *Lalićevi susreti*, radovi sa naučnog skupa, Podgorica, 12. decembar 2006. godine. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, str. 175–185.

Glušica, R. (2010). “Somatski frazeologizmi sa sastavnicom glava u *Gorskom vijencu* – kognitivnolingvistički pristup”, u *Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti*, Nova serija br. 10. Nikšić: Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Institut za jezik i književnost, str. 11–29.

Glušica, R. (2014). “Govorna karakterizacija likova u prozi Mihaila Lalića”, u *Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti*. Nova serija br. 11. Nikšić: Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Institut za jezik i književnost, str. 29–45.

Jovović, N. (2012). “Semantička kategorija vokativnosti u Lalićevim romanima *Svadba i Ratna sreća*”, u *Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti*. Nova serija br. 8. Nikšić: Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Institut za jezik i književnost, str. 39–55.

Jovović, N. (2014). “Preteritalni glagolski oblici u romanima Mihaila Lalića”, u *Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti*. Nova serija br. 11. Nikšić: Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Institut za jezik i književnost, str. 45–67.

Jovović, N. (2015). „Sintaksičko-semantičke odlike apelativnog, subjekatskog i predikatskog nominativa u romanima Mihaila Lalića“, u *Riječ na granici kultura*. Zbornik radova sa Pete konferencije Instituta za strane jezike – ICIFL5 i Društva za primjenjenu lingvistiku Crne Gore. Podgorica: Institut za strane jezike, str. 7–19.

Jovović, N. (2015). „Stilska obilježenost narativnog prezenta u romanima Mihaila Lalića“, u *Mihailo Lalić – 100 godina od rođenja (1914-2014)*, radovi sa naučnog skupa, Podgorica, 7. i 8. oktobar 2014. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, str. 175–189.

Jovović, N. (2015). *Sintaksičko-stilske osobenosti romana Mihaila Lalića*. Doktorska disertacija. Nikšić: Filološki fakultet

Jovović, N. (2019). „Kletva u Njegoševom *Gorskom vijencu* – frazeološki i lingvokulturološki pristup“. *Njegoševi dani* 7 – zbornik radova, Kotor, 30.8–3.9. 2017. godine. Nikšić: Filološki fakultet, str. 231–245.

- Jovović, N. (2019). „Neke osobitosti reda riječi u romanima Mihaila Lailaća“, u *Folia linguistica et literaria – Časopis za nauku o jeziku i književnosti* (28). Nikšić: Filološki fakultet, str. 225–239.
- Knappe, G. (2004). *Idioms and Fixed Expressions in English Language Study before 1800*. Peter Lang: Internationaler Verlag ber Wissenschaften
- Menac, A. (1970). „O strukturi frazeologizma“, u *Jezik*, časopis za kulturu hrvatskog književnog jezika, godište XVIII br. 1. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, str. 1–4.
- Mršević-Radović, D. (2008). *Frazeologija i nacionalna kultura*. Beograd: Društvo za srpski jezik i književnost Srbije
- Pejanović, A. (2010). *Frazeologija Gorskog vijenca*. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjernosti
- Pejanović, A. (2021). „Frazeološki žanrovi u Šćepanu Malom (u poređenju sa Gorskim vijencem)“, u *Folia linguistica et literaria – časopis za nauku o jeziku i književnosti* (37). Nikšić: Filološki fakultet, str. 87–103.
- Radojević, D. (2015). „Strukturno-semantičke odlike frazeoloških jedinica i njihova stilogenost u jeziku Nikole Lopičića“, u *Riječ na granici kultura*, zbornik radova sa Pete konferencije Instituta za strane jezike – ICIFL5 i Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore. Podgorica: Institut za strane jezike, str. 19–25.
- Radulović, Z. (2014). “Stilematičnost i stilogenost izraza u Lalićevoj trilogiji”, u *Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti*. Nova serija br. 11. Nikšić: Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Institut za jezik i književnost, str. 11–29.
- Simpson, R. & Mendis, D. (2003). „A Corpus-Based Study od Idioms in Academics Speech. *TESOL Quarterly*, Vol. 37, No. 3. pp. 419–441.
- Šipka, D. (2006). *Osnovi frazeologije i srodnih disciplina*. Novi Sad: Matica srpska
- Vuković, N. (2008). „Simbolika Lalićeva onomastikona u *Lelejskoj gori*“, u *Lalićevi susreti*, radovi sa naučnog skupa, Podgorica, 12. decembar 2006. godine. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, str. 185–191.
- Zykova, I. (2016). „Linguo-cultural studies of phraseologisms in Russia: past and present“, in book *Yearbook of Phraseology*, Volume 7, issue 1. pp. 127–148.
- Zykova, I. (2019). *Konceptosfera kulture i frazeologija: teorije i metode kulturološkog proučavanja*. Zagreb: Srednja Europa

SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA
PRIJAVOM

Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.

Prvi mentor	Doc. dr Nataša Jovović	<i>Nataša Jovović</i>
Drugi mentor	/	/
Doktorand	Radmila Vukčević	<i>Radmila Vukčević</i>

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio/la ni na jednom drugom fakultetu.

U Nikšiću,
3. 7. 2023.

Ime i prezime doktoranda

Radmila Vukčević

KOMISIJI ZA DOKTORSKE STUDIJE

Predlog Komisije za ocjenu Prijave teme doktorske disertacije i odbranu Polaznih istraživanja

Kandidatkinja Radmila Vukčević 8/22 prijavila je temu doktorske disertacije pod naslovom: *Frazeologizmi u tetralogiji Mihaila Lalića*. Predlažem Komisiju za ocjenu Prijave teme i odbranu Polaznih istraživanja u sastavu:

1. Doc. dr Nataša Jovović, mentorka
2. Prof. dr Rajka Glušica, član,
3. Prof. dr Zorica Radulović, član.

